

nanut: धर्मक्षेत्रं कुरुक्षेत्रं द्वादशयोगनावधि H. 930. धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे समवेता युयुत्सवः । मामकाः पाण्डवाश्चैव BHAG. 1, 1.

धर्मगङ्गा (धर्म + गङ्गा) m. die Schatzkammer des Gesetzes, Bez. einer Bibliothek WASSILJEV 204.

धर्मगवेष (धर्म + ग^०) m. N. pr. eines Mannes (nach dem Gesetze trachtend) AVADĀNA. 87.

धर्मगङ्गाभ्युदयराज m. der aus dem Dickicht (गङ्गा) des Gesetzes (धर्म) hervorgetretene (अभ्युदय) König (राजन्), N. pr. eines Buddha BURN. Lot. de la b. I. 132.

धर्मगुप्त (धर्म + गुप्त) m. der vom Gesetz Beschützte, N. pr. verschiedener Männer KATBĀS. 13, 69. 17, 64. SKANDA-P. in Verz. d. Oxf. H. 74, a. 37. BURN. Intr. 567. pl. N. einer buddhistischen Schule 446. 633. Lot. de la b. I. 357. Vie de Hiouen-tsang 85. 296. HIouen-Tsang I, 132. WASSILJEV 89. 114. 231. 233. 256. 269. VJUTP. 210.

धर्मघट (धर्म + घट) m. Bez. der im Monat Vaiṣākha täglich darzubringenden, mit wohlriechendem Wasser gefüllten Krüge KĀṢIKHĀṆḌA 12 im ÇKDra.

धर्मघ्न (धर्म + घ्न) 1) adj. das Gesetz —, die Tugend vernichtend, gesetzwidrig JĀṬN. 1, 138. — 2) Terminalia Bellerica Roxb., so genannt, weil die Nüsse als Würfel gebraucht werden, NIGR. Pr.; vgl. धर्मद्वेषिन्.

1. धर्मचक्र (ध + च^०) n. 1) das Rad des Gesetzes, als Symbol des sich weithin verbreitenden Gesetzes: भीष्मिण विद्धितं राष्ट्रं धर्मचक्रमवर्तत MBH. 1, 4350. 2, 456. यत्र पूर्वाभिर्गो वै धर्मचक्रं प्रवर्तितम् । नैमिषे गोमतीतीरे तत्र नागाह्वयं पुरम् || 12, 13801. Häufig bei den Buddhisten und Āina BURN. Lot. de la b. I. 387. Vie de Hiouen-tsang 283. ÇATR. 14, 131. 185. H. 61. — 2) eine best. mythische Waffe HARIV. 12729. R. 1, 29, 5. 56, 10.

2. धर्मचक्र (wie eben) m. ein Buddha (der das Rad des Gesetzes in Bewegung setzt) TRIG. 1, 1, 8.

धर्मचक्रभृत् (1. ध + भृत्) m. ein Buddha oder Āina DHAR. im ÇKDra.

धर्मचन्द्र (धर्म + च^०) m. N. pr. eines Mannes WASSILJEV 51. 204.

धर्मचरणा (धर्म + च^०) m. das Beobachten der Pflichten: स्व^० N. 12, 50. — Vgl. सक^०.

धर्मचर्या (धर्म + च^०) f. Beobachtung des Gesetzes, Erfüllung der Pflichten ĀPAST. bei MÜLLER, SL. 208, N. 2. KUMĀRAS. 7, 83.

धर्मचारिन् (धर्म + चा^०) 1) adj. das Gesetz beobachtend, die Pflichten erfüllend, tugendhaft MBH. 3, 16637. R. 3, 2, 19. RAJU. 3, 45. Bein. Çiva's ÇIV. — 2) m. N. pr. einer buddh. Gottheit LALIT. 196. 197. 374. — 3) f. ०णी eine Gefährtin bei Erfüllung der Pflichten (ÇĀK. 37, 23, v. l. für सक^०), insbes. die gemeinsam mit dem Manne die Pflichten erfüllende Gattin, Ehegährtin (vgl. सक^०धर्मिणी, सक^०धर्मचारिणी) ÇABDAR. im ÇKDra. VIKR. 87, 3. — Vgl. सक^०.

धर्मचित्तक (धर्म + चि^०) adj. der über das Recht nachdenkt, mit dem Rechte vertraut MBH. 10, 52.

धर्मचित्तन (धर्म + चि^०) n. das Nachdenken über die Pflichten H. 1381.

०चित्ता f. dass. AK. 1, 1, 23.

धर्मचित्ति (धर्म + चि^०) adj. über das Gesetz —, das Recht nachdenkend, Beiw. ÇĀkjamuni's LALIT. 166. Ist etwa ०चित्तिन् zu lesen?

धर्मज (धर्म + ज) 1) adj. aus Pflichtgefühl erzeugt: यस्मिन्ना संनयति येन चानन्त्यमश्नुते । स एव धर्मजः पुत्रः कामज्ञानितरान्विदुः || M. 9, 107. — 2) m. der Sohn des Dharma, des Todesgottes, Bein. Judhisibhira's BHAG. P. 3, 3, 16.

धर्मजीवन (धर्म + जी^०) adj. der von der Erfüllung vorgeschriebener frommer Werke lebt M. 9, 273.

धर्मज्ञ (धर्म + ज्ञ) adj. gesetzeskundig, wissend was Recht ist M. 7, 141. 209. 8, 179. 10, 127. 11, 120. N. 11, 4. 24, 10. R. 1, 1, 2. 36. DAÇ. 2, 64. VARĀH. BRH. S. 15, 4. BRH. 19 (18), 6. HIT. 19, 3. धर्मज्ञतम R. GORR. 2, 112. 31. ज्ञ^० (zu streichen u. अर्थम्) M. 8, 59.

धर्मणा m. 1) eine Art Schlange MED. p. 34. — 2) ein best. Baum MED. RATNAM. 206.

धर्मतस् (von धर्म) adv. dem Gesetze nach, der Regel gemäß, von Rechtswegen M. 1, 93. 2, 35. 45. 109. 150. 3, 131. 248. 4, 8. 6, 36. 9, 145. BRĀHMAN. 3, 3. N. 6, 9. R. 1, 7, 13. 16. 53, 9. PĀNĪAT. 165, 1. aus Tugend, aus einem edlen Motive M. 8, 103.

धर्मतीर्थ (धर्म + तीर्थ) n. N. pr. eines heiligen Wallfahrtsortes: ०धर्मनुत्तमम् । यत्र धर्मो महाभागस्तत्त्वानुत्तमं तपः || MBH. 3, 7079. 8140. LIA. I, 604, N. 1.

धर्मत्रात (धर्म + त्रात) m. der vom Gesetz Beschützte, N. pr. eines buddh. Gelehrten BURN. Intr. 566. 567. HIouen-Tsang I, 105. 119. SCHIEFNER. Lebensb. 310 (80). WASSILJEV 48. 30. 270. VJUTP. 91.

धर्मत्व s. u. धर्म 2.

धर्मद (धर्म + द) 1) adj. Tugend verleihend HARIV. 7013. — 2) m. N. pr. eines Wesens im Gefolge des Skanda MBH. 9, 2574.

धर्मदत्त (धर्म + दत्त) m. N. pr. eines Autors über Rhetorik SĪH. D. 23, 16. 26, 5. Verz. d. B. H. No. 823.

धर्मदान (धर्म + दान) n. eine nur im Gefühl der Pflicht (ohne Rücksicht auf irgend einen Vortheil) dargebrachte Gabe DEVALA im ÇKDra.

धर्मदार (धर्म + दार) m. pl. eine rechtmässige Gattin: धर्मदारान्परित्यज्य परदारान्निषेवताम् R. 2, 75, 37. 3, 37, 9. KĀM. NĪTIS. 14, 50. — Vgl. धर्मपत्नी.

धर्मदास (धर्म + दास) m. N. pr. eines Mannes WASSILJEV 268. eines Dichters Verz. d. Oxf. H. 124, a. des Verfassers des विदग्धमुखमण्डन HARB. Anth. 269. fgg.

धर्मदिना (धर्म + दिना = दत्ता im Pāli) f. N. pr. eines Frauenzimmers SCHIEFNER, Lebensb. 270 (40).

धर्मदीपिका (धर्म + दी^०) f. Titel eines Werkes, citirt im ÇKDra. u. धर्म am Ende.

धर्मदुघा s. u. दुघ.

धर्मदण्डभेद्यसुनिलम्भ (धर्म + दण्ड, अभे^०, सु^०) m. N. pr. des Königs der Garuḍa VJUTP. 89.

धर्मद्रवो (धर्म + द्रव) f. die Gaṅgā (das Recht, die Tugend als Flüssigkeit führend, zum Wasser habend) TRIG. 1, 2, 31.

धर्मद्रोहिन् (धर्म + द्रो^०) 1) adj. das Gesetz —, das Recht verletzend. — 2) m. ein Rākshasa WILS.

धर्मद्वेषिन् (धर्म + द्वे^०) m. = धर्मघ्न 2. NIGR. Pr.

धर्मधर (धर्म + धर) m. Aufrechterhalter des Gesetzes, N. pr. eines Kö-